

BOEKBESPREKINGEN

List of common British plant diseases, 4e druk, Cambridge University Press, 1962; 58 blz. Prijs 12s.6d.

Deze lijst van Engelse namen van planteziekten, samengesteld door het „Plant Pathology Committee” van de „British Mycological Society”, is te vergelijken met de normbladen Nederlandse namen van Planteziekten bij Fruitgewassen, respectievelijk Groentegewassen en Landbouwgewassen. De inleiding geeft een korte toelichting op de keuze van de wetenschappelijke namen. Een aantal Deense, Duitse, Franse, Italiaanse, Nederlandse en Russische namen zijn in de tekst opgenomen. Er zijn drie registers: een van auteursnamen, een van namen van planteziekten in een aantal talen, waaronder Russisch, en een van Latijnse namen. Aaltjes-ziekten zijn helaas niet in deze lijst opgenomen.

De Nederlandse normbladen omvatten iets meer ziekten dan deze Engelse lijst nl. 43 aardappelziekten in de Nederlandse tegenover 33 in de Engelse lijst. Een aantal omissies zijn vreemdend, bijv. de weglating van vergelingsziekte van gerst, veroorzaakt door het gerstevergelingsvirus. Merkwaardig is de Engelse naam voor zwarte roest (*Puccinia graminis*), die voor rogge „black rust” luidt maar voor de andere granen – met een licht amerikanisme – „black stem rust”. De lijst van namen in de niet-Engelse moderne talen is beperkt tot de meer belangrijk geachte planteziekten. Daartegenover staan vermeldingen zoals die van het Nederlandse woord *smucht* voor kiemschimmel; dit woord is noch in de Nederlandse normbladen noch in van DALE's woordenboek te vinden.

Deze Engelse naamlijst is een nuttige aanwinst, niet alleen als overzicht van namen van planteziekten in het Engels, maar ook van die in andere moderne talen.

ZADOKS

H. R. WALLACE, The biology of plant parasitic nematodes. E. Arnold (Publishers) Ltd, Londen, 1963; 289 blz. Prijs 50 s.

Dit boek is een eerste poging om de gegevens, die de laatste jaren bekend zijn geworden over de biologie van plantenaaltjes, bijeen te brengen.

De stof is ondergebracht in 10 hoofdstukken, die min of meer afgeronde studies zijn met eigen literatuurlijsten, variërend van 20 tot 248 titels. De literatuur is, met uitzondering van de Russische, vrij volledig geciteerd. De voornaamste hoofdstukken handelen over de groei, ontwikkeling en reproductie, over de invloed van het milieu, over de beweging, de distributie, de waard-parasietverhouding en de populaties. Aan het eind volgt een hoofdstuk over bestrijding, dat onvolledig is en enigszins buiten het bestek van het boek valt. Er is geen hoofdstuk over de fysiologie, hetgeen erop wijst hoe weinig hierover met betrekking tot plantenaaltjes bekend is. Bijzondere aandacht is besteed aan de beschrijving van de grond als belangrijkste milieu, aan de invloed van het milieu op de biologie en aan de beweging van nematoden. Deze hoofdstukken beslaan 40% van de tekst, omvatten het eigen onderzoek van de auteur en zijn wel de beste van het boek.

Het werk bevat 67 tekeningen, voornamelijk grafieken, en 16 foto's. De tekeningen zijn duidelijk en homogeen van opzet. De keuze der foto's is nogal willekeurig; zij passen niet alle in dit boek en zijn soms weinig geslaagd (plaat VI en VII). Overigens is het boek goed en overzichtelijk uitgevoerd. Het is prettig leesbaar en heeft een uitvoerige index van 14 pagina's. Er zijn weinig fouten aan te wijzen, al zal men over bepaalde uitspraken met de auteur van mening kunnen verschillen.

WALLACE is er in geslaagd de literatuur vrij volledig en op knappe wijze samen te vatten en ze in een algemeen verband te plaatsen. Dit maakt het boek waardevol voor ieder, die met de biologie van nematoden heeft te maken.

OOSTENBRINK

Vijftiende Internationaal Symposium over Fytofarmacie en Fytiatrie, 7 mei 1963, Gent. Overdruk uit de Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent, 1963, deel 28, No. 3, blz. 487-1187.

Dit deel bevat behalve de inhoud van een 71-tal wetenschappelijke voordrachten op planteziektenkundig gebied, de redevoeringen, uitgesproken ter gelegenheid van de erepromotie van acht niet-Belgen tot doctor in de landbouwkundige wetenschappen tijdens het symposium. Vier van deze zijn Nederlanders.

P. J. S. VAN DIJK, *Planteziekten in de tuinbouw. Algemeen gedeelte. Tweede druk.*
W. E. J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1964; 198 blz., 90 fig. Prijs f 5,90.

In de algemene opzet van de tweede druk van dit in 1955 verschenen leerboek is geen verandering gebracht. Gewijzigde omstandigheden of inzichten maakten het echter noodzakelijk sommige gedeelten min of meer om te werken. In het gedeelte over de onderlinge vergelijking van de bestrijdingsmethoden wordt thans ook aandacht besteed aan de harmonische bestrijding. Het gedeelte over de chemische bestrijdingsmiddelen is grotendeels herschreven in verband met het streven de merknamen te vervangen door triviale namen.

De leerstof wordt systematisch behandeld; de tekst is duidelijk en vlot leesbaar. Onder het begrip „planteziekten” worden zowel de eigenlijke ziekten als de beschadigingen ondergebracht; tegen deze opvatting kan echter bezwaar worden gemaakt. De tekeningen van dieren zijn over het algemeen zeer goed en veel beter dan die welke de schimmelziekten betreffen. Behalve vele goede foto's zijn er enkele, vooral van opgezette dieren, welke minder illustratief zijn.

Het is een gelukkige gedachte geweest dit goed bruikbare, algemene leerboek te besluiten met een hoofdstuk over wettelijke voorschriften, de internationale organisaties en een bespreking van de belangrijkste instellingen op planteziektenkundig gebied.

KOLE

H. PAPE, *Krankheiten und Schädlinge der Zierpflanzen und ihre Bekämpfung.*
Vijfde druk. Paul Parey, Berlijn, Hamburg, 1964; 625 blz., 515 fig., 8 kleurenplaten.
Prijs Dmk 78,—.

Het is een bijzonder genoeg om de nieuwe druk van dit boek, die bijna tien jaar na de vorige verschijnt, te kunnen aankondigen. De tekst is op uitstekende wijze bewerkt; de opzet is enigszins gewijzigd doordat de houtige gewassen die niet in de bloemisterij gebruikt worden, zijn weggelaten; het is de bedoeling dat deze gewassen in een afzonderlijk boek behandeld zullen worden. Ondanks deze beperking werd het aantal bladzijden met 65 vermeerderd. Voor een belangrijk gedeelte komt deze vermeerdering op rekening van een uitvoeriger behandeling van de bestrijdingsmiddelen in het algemene gedeelte. Inzake bestrijding werd medewerking verleend door Dr. MARTIN HEMER. In het bijzondere gedeelte zijn een aantal gewassen en talrijke ziekten nieuw opgenomen. Belangrijker is nog dat de tekst van reeds in de vorige druk behandelde ziekten met zorg is bijgewerkt met veel van de nieuwste gegevens uit allerlei landen, niet in het minst ook uit Nederland.

In het bijzonder dient te worden vermeld, dat nauwkeuriger aanwijzingen worden gegeven voor de toe te passen bestrijdingsmiddelen. Het boek heeft hierdoor voor de kweker aan waarde gewonnen. De toevoeging van acht nieuwe kleurenplaten maakt het boek aantrekkelijk, maar dit draagt toch slechts in geringe mate bij tot een gemakkelijke determinatie van ziekten; een atlas met kleurenplaten van alle belangrijke ziekten en plagen blijft een nog on vervulde wens.

Als bezwaar van het boek mag weer genoemd worden, dat het voor de kweker in het algemeen te veel ziekten geeft en te weinig gewassen; vele vaste planten en eenjarige gewassen waarin regelmatig ziekten en plagen voorkomen, zijn niet opgenomen. De gewassen zijn behandeld onder de desbetreffende geslachtsnamen; in enkele gevallen zou een verdere onderverdeling gewenst zijn, namelijk daar waar, zoals bij *Chrysanthemum*, *Dianthus* en *Euphorbia*, een aantal gekweekte soorten van hetzelfde genus sterk verschillende ziekten vertonen.

D. NOORDAM